

## МОНІТОРИНГ ОП ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення постійного моніторингу змісту вищої освіти, який полягає у періодичному аналізі та перегляді освітніх програм, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін на предмет їх відповідності нагальним вимогам ринку праці, потребам здобувачів вищої освіти тощо. Моніторинг здійснюється шляхом проведення опитування студентів, випускників, стейкхолдерів.

Моніторинг ОП *Історія та археологія* здійснюється з метою забезпечення зворотного зв'язку зі здобувачами вищої освіти шляхом обговорення актуальних питань освітнього процесу та проведення анонімного анкетування. Метою такого моніторингу є вивчення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти якістю освітньо-професійної програми, навчального процесу, матеріально-технічних та навчально-методичних матеріалів.

Моніторинг задоволеності якістю освіти здобувачів проводиться щорічно. У результаті проведеного опитування, яке було запропоновано здобувачам, отримано наступні результати:

*Чи були Ви ознайомлені зі змістом та особливостями засвоєння освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми на початку Вашого навчання?*

Так – 100%

*Чи достатній, на Вашу думку, зміст переліку навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми для Вашої якісної професійної підготовки?*

Так – 100%

*Чи всі навчальні дисципліни, які Ви вивчаєте (вивчали), є необхідними для Вашої професійної діяльності?*

Так – 100%

*Які навчальні дисципліни необхідно включити до освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми підготовки фахівців Вашої спеціальності?*

Цифрова грамотність, історіософія, зарубіжна археологія

*Чи реалізували Ви право на вибір навчальних дисциплін упродовж терміну Вашого навчання за освітньою (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програмою?*

Так – 100%

*Чи достатньо виділено часу на Вашу практичну підготовку в освітній (освітньо-професійній/освітньо-науковій) програмі?*

Так – 100%

*Чи вдалося Вам реалізувати свої фахові вподобання та здібності під час опанування навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми?*

Так – 100%

*На Вашу думку, чи правильно структурно та логічно побудований освітній процес за навчальним планом освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми, за якою Ви навчаєтесь?*

Так – 100%

*Упродовж навчання за освітньою програмою чи повідомляли Вам викладачі інформацію про можливості її опанування в умовах внутрішньої/міжнародної академічної мобільності?*

Так – 100%

*Чи завжди у Вас була можливість консультуватись із викладачами з навчальних дисциплін навчального плану Вашої освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми?*

Так – 100%

*Чи використовують викладачі в освітньому процесі мультимедійні засоби під час проведення різних видів навчальних занять?*

Так – 100%

*Ваша загальна оцінка якості змісту та рівня викладання навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми на факультеті?*

Відмінно – 100%

*Ваша загальна оцінка якості навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу?*

Відмінно – 100%

### **Результати моніторингу ОП Історія та археологія випускниками:**

У результаті проведеного опитування, яке було запропоновано випускникам, отримано наступні результати:

На запитання, що було для вас важливим при виборі майбутньої професії переважали: *«перспективи працевлаштування; можливість кар'єрного зростання; професія допоможе знайти роботу за кордоном; престижність професії; відповідність наявних у мене знань, здібностей та нахилів у майбутній професійній діяльності; гідна заробітня плата в майбутньому; перспективи працевлаштування; престижність професії; можливість кар'єрного зростання; можливість отримати безкоштовну освіту».*

На що випускники орієнтувалися при виборі майбутньої професії?

- особиста думка – 81,1%;

- поради батьків – 6,3%;

- поради друзів – 6,3%;

- інформація представників установи – 6,3%;

На запитання, як Ви вважаєте, обрана Вами професія затребувана на ринку праці, респонденти відповіли наступним чином:

- так, затребувана – 29,4%;

- не затребувана – 5,9%;

- була затребувана, коли я вступав(ла) до навчального закладу – 11,8%;

- зараз не затребувана, але буде затребувана у майбутньому – 17,6%;

- важко відповісти – 35,3%.

До того ж більшість випускників вважає, що достатньо отримали знань в процесі навчання для майбутньої професійної діяльності?

- достатньо – 81,3%;
- намагаюся отримати необхідні мені знання самостійно – 12,5%;
- мені не вистачає практичних знань – 6,2%.

Щодо отриманого досвіду роботи, то 33,4% відповіли «так», 38,9% зізналися, що працюють не за спеціальністю. 27,7% опитаних зазначили, що не працюють.

Переважна більшість респондентів знайшли своє перше місце роботи:

- через Інтернет – 7,2%;
- за порадою друзів – 42,8%;
- за рекомендацією навчального закладу – 7,2%;
- допомогли батьки – 42,8%.

З якими труднощами Ви зіткнулися при пошуку роботи?

- немає досвіду роботи – 46,7%;
- моя спеціальність не користується попитом на ринку праці – 13,3%;
- мені легко було знайти роботу 33,4%;
- недостатньо професійних навичок – 6,6%;

Чи довелося Вам перенавчатися або навчатися новим знанням під час вступу на роботу?

Так – 38,5%

Ні – 61,5 %

На запитання, чи задоволені рівнем своєї освіти, респонденти відповіли, що:

Повністю задоволений – 62,5%

Скоріше задоволений – 31,3%

Важко відповісти – 6,2%

### **Результати моніторингу ОП Історія та археологія стейкхолдерами:**

На запитання про найбільш впливові чинники на ефективність професійної діяльності фахівця освітньої програми спеціальності відповіді були представлені різнобічні (рівень загальнотеоретичної підготовки, який включає базові (професійні) знання і практичні вміння та навички; стратегічне мислення та націленість на кінцевий результат; здатність працювати у команді та ефективно представляти спільні результати праці).

Щодо якості підготовки випускників К-ПНУ, то 100% респондентів відповіли, що оцінюють її як високу.

Серед основних переваг у підготовці фахівців:

- високий рівень теоритичних знань і практичної підготовки – 50%;
- професіоналізм випускників та їх готовність до швидкого реагування в нестандартних ситуаціях – 33,3%;
- бажання випускників до саморозвитку та самоосвіти в професійній діяльності – 16,7%.

Стейкхолдери стверджують, що якість підготовки фахівців спеціальності Історія та археологія відповідає сучасним вимогам ринку праці (100%)

Серед недоліків у підготовці фахівців переважає «недостатній рівень практичної підготовки (41,7%), низька виробнича дисципліна (25%) та відсутність бажання до саморозвитку» (8,3%), при цьому 25% респондентів відповіли, що недоліки відсутні. Відповідно до цього опитані рекомендували

підвищити навички саморозвитку та самоосвіти, рівень виробничої дисципліни і практичної підготовки студентів. Стейкхолдери рекомендували ввести такі дисципліни: «Війни в історії людства», «Історія архівної справи», «Пам'яткознавство», «Етика педагога».

ОП Історія та археологія забезпечує формування необхідних загальних і спеціальних (фахових) компетентностей у випускників. 100% респондентів дали позитивну відповідь на поставлене запитання.

### **Пропозиції щодо вдосконалення освітніх програм**

Якість підготовки фахівців спеціальності Історія та археологія стейкхолдерами оцінено на високому рівні, проте, водночас, актуальною залишається пропозиція щодо збільшення кількості практичного компоненту у підготовці фахівців.

Здобувачі вищої освіти запропонували включити до освітньої програми **другого (магістерського) рівня вищої освіти** дисципліну зарубіжна археологія. Групою забезпечення спеціальності було рекомендовано включити її до дисциплін вільного вибору. Щодо дисциплін цифрова грамотність та історіософія, то вони є складовими дисциплін відповідно «Цифрові інструменти і технології в історичних та археологічних дослідженнях» та «Мультикультуралізм сучасного світу». Навчальний план 2021-2022 н.р. передбачає їх викладання у другому і третьому семестрах.

Вважаємо за необхідне стимулювати здобувачів вищої освіти до розширення практичних навиків шляхом неформальної освіти та участі у програмах, що передбачають зовнішню та внутрішню мобільність.

### **Гарант освітньої програми Історія та археологія**

**магістерського рівня освіти**

**Олександр КОМАРНІЦЬКИЙ**